

Draghi Rapport

‘A competitiveness strategy for Europe’

13/09/2024

DEPARTEMENT
ECONOMIE, WETENSCHAP & INNOVATIE

Vlaamse
overheid

Draghi Rapport – Opdracht

- State of the Union september 2023: VDL gaf (geheel onverwacht) opdracht aan Draghi voor een rapport over concurrentievermogen – destijds gezien als tegenhanger van Letta
- Initieel voor juni 2024, nooit een reden gegeven voor uitstel, maar ongetwijfeld onder invloed van de verkiezingen
- Contact tussen Letta en Draghi: geen focus op elkaars onderwerpen
- Doel: Overkoepelende industriestrategie die ingaat op verschillende sectoren, maar ook een horizontaal antwoord moet leveren op de vraag hoe Europa haar concurrentievermogen zo snel mogelijk kan opschalen

Draghi Rapport – Structuur

Deel A: 'A competitiveness strategy for Europe'

► New Industrial Deal

1. Dichten van de innovatiekloof
2. Gezamenlijk plan voor decarbonisatie en het concurrentievermogen
3. Vergroten van de veiligheid en het verminderen van afhankelijkheden

► Obstakels

- Gebrek aan focus
- Verspilling van middelen
- Gebrek aan coördinatie waar het telt

► Bouwstenen

- Implementatie van de Interne Markt
- Afstemmen van industrie-, handels-, en concurrentiebeleid
- Massaal mobiliseren van financiering
- Hervormen van de EU 'governance'
- Sociale inclusie

Deel B: Diepgaande analyse en aanbevelingen

► Sectoraal beleid

1. Energie
2. Kritieke grondstoffen
3. Digitalisering
4. Energie-intensieve industrieën
5. 'Clean tech'
6. Automobiel
7. Defensie
8. Ruimte
9. Farma
10. Transport

► Horizontaal beleid

1. Versnellen van innovatie
2. Dichten van de vaardigheidskloof
3. Aanhouden van investeringen
4. Vernieuwend concurrentievermogen
5. Versterken van 'governance'

Draghi Rapport

1. 'New Industrial Deal' – Dichten van de innovatiekloof (1)

Context:

- Groeiende productiviteitskloof, vooral door achterstand in 'digital tech'
- Slagen niet in om innovatie te vertalen naar commercialisering
- Tekort aan investering in O&I: Horizon Europe te verspreid en bureaucratisch
- Europese bedrijven worden in opschaling gehinderd door fragmentatie en regelgeving
- Weinig 'disruptieve' uitdagers die vernieuwing brengen

Maatregelen:

- **Oprichting van een Onderzoeks- en Innovatieunie** → Gecoördineerde Europese O&I strategie, gecreëerd door lidstaten, de Commissie en belanghebbenden
- **Minder prioriteiten**, meer bundeling van middelen
- **Aantrekken en behouden van talent:**
 - creëren van een "EU Chair" positie voor top onderzoekers, hen rollen aanbieden als EU-functionarissen om wereldwijd talent aan te trekken;
 - nieuw kader voor particuliere financiering aanbevolen om universiteiten en onderzoekscentra in staat te stellen onderzoekers concurrerende compensatiepakketten aan te bieden

Draghi Rapport

1. 'New Industrial Deal' – Dichten van de innovatiekloof (2)

Maatregelen:

- **Verbeteren van de pijplijn van innovatie naar commercialisering en opschaling**
 - aanpakken van bureaucratische barrières met betrekking tot intellectueel eigendom;
 - het introduceren van een “Innovatieve Europese Onderneming” (juridische status om start-ups te helpen uitbreiden in heel Europa onder een uniform juridisch en regelgevend kader)
 - KMOs uitsluiten van regelgeving waaraan alleen grote bedrijven kunnen voldoen
- **Kaderprogramma voor O&I hervormen:** focus, begroting, bestuur en financiën
- **Verdubbeling middelen voor de ERC + oprichting “ERC voor instellingen”**
- **Stimuleren van disruptieve innovatiefinanciering:** het verbeteren van het Europese financieringsklimaat voor start-ups en scale-ups
 - het uitbreiden van stimuleringsmaatregelen voor *business angels* (investeerders);
 - het verbeteren van de aantrekkelijkheid van de beurs voor beursintroducties;
- **De kosten van de invoering van AI te verlagen** door de rekencapaciteit van de Europese supercomputers (EuroHPC) te vergroten en deze computers ter beschikking te stellen

Draghi Rapport

2. 'New Industrial Deal'– Gezamenlijk plan voor decarbonisatie en het concurrentievermogen

Context:

- Hoge energieprijzen
- Decarbonisatiedoelstellingen zijn ambitieuzer dan rest van de wereld
- Sterk innovatiepotentieel, maar moeite om te commercialiseren (regelgeving, financiering, vergunningen)
- Concurrentie van CN (overheidssubsidies, lage bouwkosten, toegang tot grondstoffen)
- Decarbonisatie is een bron van groei: lagere energiekosten, leiderspositie, energiezekerheid

Maatregelen:

- Verlagen energiekosten door beperken van speculatie en volatiliteit (bv. loskoppelen van de prijs van gas en hernieuwbare energie d.m.v. hervormde Electricity Market Design)
- Technologieneutrale benadering (bv. nucleair)
- Verlagen energiekosten door hervorming derivatenmarkt voor energie
- Optimaliseren/versnellen/vereenvoudigen van het vergunningsproces
- EU-wijde focus op energienetwerken (bv. Connecting Europe Facility, 28^e regime)
- Massale mobilisatie van private en publieke investeringen (o.a. ook meer ETS middelen)
- Focus in volgende MFK op 'clean tech' met leiderspositie of van strategisch belang
- Actieplan voor de automobielsector (bv. opzetten van een IPCEI)

Draghi Rapport

3. 'New Industrial Deal'– Vergroten van de veiligheid en het verminderen van afhankelijkheden

Context:

- Door handelsopenheid en afhankelijkheid van invoer van kritieke grondstoffen en geavanceerde technologieën is Europa kwetsbaar voor geostrategische fragmentatie en dwang
- Verslechterde geopolitiek creëert nieuwe behoefte aan defensie-uitgaven en industriële defensiecapaciteit
- Enorme discrepantie in O&O uitgaven binnen defensiebudgetten

Maatregelen:

- Nood aan een 'Foreign Economic Policy': coördinatie van handelsovereenkomsten en veiligstellen van kritieke grondstoffen en toeleveringsketens
- Potentieel van binnenlandse hulpbronnen benutten: mijnbouw, recycling, alternatieven.
- Strategische industrieën stimuleren met een gecoördineerde EU strategie
- Versterking van de industriële defensiecapaciteit: O&O uitgaven coördineren en meer 'Buy Europe'

Draghi Rapport – Obstakels

1. Gebrek aan focus

- EU formuleert gemeenschappelijke doelstellingen, maar ondersteunt deze niet door duidelijke prioriteiten te stellen of door gezamenlijke beleidsacties op te volgen
- Bv. Negatieve impact op interne markt door versnipperd staatssteunbeleid

2. Verspilling van middelen

- EU heeft een grote collectieve 'spending power', maar dit wordt versnipperd over meerdere verschillende nationale en EU-(financierings)instrumenten.
- Belemmering van innovatie door complexiteit en bureaucratie

3. Gebrek aan coördinatie waar het telt

- Door bevoegdheidsverdeling en structuur tussen nationaal en EU niveau kan de EU beleid moeilijk coördineren over meerdere beleidsgebieden (bv. begroting, handel, buitenland)
- Leidt tot fragmentatie kapitaalmarkt, energiemarkt, transport, innovatie, etc.
- Meer subsidiariteit en minder regeldruk waar mogelijk

Draghi Rapport – Bouwstenen

1. **Volledige implementatie van de interne markt (cfr. Letta Rapport)**
2. **Afstemming van het industrie-, concurrentie-, en handelsbeleid**
3. **Massaal mobiliseren van investeringen (~€800 mld)**
 - Kapitaalmarktunie, Bankenuie, kanaliseren van spaargeld naar productieve investeringen
 - Uitgifte van een Common Safe Asset, gezamenlijke schuldinstrumenten
 - Richten op gezamenlijke strategische projecten: 'Competitiveness Pillar' in volgende MFK
 - Financieringsschema's voor opschalende bedrijven met meer flexibiliteit en risicobereidheid
 - EU-garantie voor InvestEU-programma verhogen voor risicovollere investeringen
4. **Hervorming van de EU 'governance'**
 - Regelgeving terugdringen (25%), wetgevingsproces versnellen, 'Competitiveness Check'
 - 'Competitiveness Coordination Framework': andere overlappende instrumenten vervangen en richten op strategische prioriteiten met 'Competitiveness Action Plans'
 - Bv. Beleid rond handel en industrie is verdeeld tussen Coreper II en I (en tussen ministeries)
5. **Sociale inclusie**
 - Nadelen van het Amerikaanse sociale model vermijden
 - Consistent cohesiebeleid
 - Leren van de fouten als gevolg van globalisering

Draghi Rapport: Volgende stappen

- **18 september:** 'mission letters' van de nieuwe Eurocommissarissen
- **26 september:** Discussie tijdens de COMPET-Raad over competitiviteit, met mogelijke lunch met Draghi (met Belgische voorbereidende DGE op 23 sep).
- **Begin oktober:** Publicatie ontwerp-Raadsconclusies rond het Draghi-rapport binnen de filière Industrie.
- **8 november:** Discussie over concurrentievermogen tijdens de Informele Europese Raad in Boedapest.
- **28 november:** Aannee raadsconclusies tijdens de COMPET-Raad (met voorafgaandelijke COREPER I goedkeuring).